

**MINISTERUL EDUCAȚIEI,
CULTURII ȘI CERCETĂRII
AL REPUBLICII MOLDOVA**

Agenția Națională pentru
Curriculum și Evaluare

Numele elevului: _____

Prenumele elevului: _____

Patronimicul elevului: _____

Instituția de învățământ: _____

Localitatea: _____

Raionul / Municipiul: _____

LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ

**EXAMEN NAȚIONAL DE ABSOLVIRE A GIMNAZIULUI
SESIUNEA DE BAZĂ**

10 iunie 2021

Timp alocat – 120 de minute

Rechizite și materiale permise: *pix cu cerneală albastră.*

Instrucțiuni pentru candidat:

- Citește cu atenție fiecare item și efectuează operațiile solicitate.
- Lucrează independent.

Îți dorim mult succes!

Numele și prenumele evaluatorului: _____ Punctaj total: _____

Citește secvența și realizează următoarele sarcini:

Interviu cu scriitorul Fănuș Neagu

- Sunteți îndrăgostit de ciulinii Bărăganului, de Dunăre? Cum arătați acest fapt? Lucrați la o carte anume? Când sperăm să o vedem la tipar?
- De ciulinii Bărăganului era îndrăgostit până la pierderea minții Panait Istrati și, mai târziu, regizorul francez Louis Daquin, care a turnat filmul cu același nume după Panait Istrati. Eu m-am îndrăgostit de Comorovca și de nuvela *Codin*, și asta datorită dnei Jasmine Colpi, soția celebrului regizor Henri Colpi... Colpi și cu Jasmine au stat la Brăila o vară întregă, iar eu îi purtam pe cele mai pitorești străzi ale orașului. Era prin anii 50 ai secolului trecut și Brăila avea un singur hotel ca lumea care se numea *Pescăruș*. Lucrez la romanul *Cheia de la poarta verde*, care ar putea fi considerat urmarea romanului *Asfințit de Europă, răsărit de Asie*. Dacă sănătatea îmi va îngădui, îl voi isprăvi și publica anul acesta.
- Cât de brăilean vă simțiți, maestre?
- *Până-n ultima fibră. Și-mi permit să vă spun că n-am avut niciodată casă în Brăila și că am intrat în oraș beat de fericirea de a-l vedea și de-a-i sorbi miresmele. Eram copil și am străbătut cocoțat pe sacii de grâu pe care ai mei îi duceau la vânzare în oborul Brăilei, peste 50 de km, fără să închid un ochi. De-atunci au rămas înscrise în mine frumusețea de neîntrecut a drumului pe ceair, clipocitul stelelor spre Moldova și vuietul ireal al Dunării, care parcă venea pe sub pământ ca să-mi inunde pentru totdeauna ființa cu cel mai scump vis. Am stat în toate hotelurile frumoase ale Brăilei, dar niciodată nu mă voi mai simți atât de minunat ca-n hanul fraților Șoroagă, în care am dormit cu bunicul și cu tatăl meu. Ce lume fantastică trăia acolo! Acea lume nu va reveni în veci pentru că am pierdut, cu vârsta, cheia care întoarce ceasul de la brâul zânei. S-au răsturnat timpurile, țărani s-au dus să culeagă căpșune în Spania cea plină de castele iluzorii, bălțile Brăilei au fugit în cer...*
- Cum e acum relația cu autoritățile din Brăila? Care mai este situația cu imobilul din Gradiștea, casa părintească?
- Totdeauna am avut relații bune cu autoritățile din Brăila. La casa părintească de la Gradiștea încep acum reparațiile. Păcat că nu mai e nimeni dintre ai mei să-i calce pragul.
- Regrețați ceva ce ați făcut în viață? Dar ceva ce nu ați făcut?
- E prea târziu să am regrete și într-un caz, și-n altul.
- Un mesaj pentru tinerii scriitori, artiști, vă rugăm!
- Nimeni nu primește sfaturi sau le uită în clipa următoare.

CEAÍR, *ceairuri*, s. n. (Înv. și reg.) Loc de pășune (împrejmuit); *p. ext.* câmpie nelucrată în apropierea unei ape.

OBÓR *oboare*, s. n. (Reg.) Loc (împrejmuit) unde se ține un târg de vite, de fân, de lemne; târg de vite; *p. ext.* piață.

Nr.	Item	Punctaj
1	Răspunde în enunțuri complete la întrebările de mai jos: a) Cât timp au stat la Brăila Jasmine și Henri Colpi?	

	b) Cum a ajuns Fănuș Neagu pentru prima dată în Brăila? c) Unde a înnoptat la Brăila copilul Fănuș Neagu cu tatăl și bunicul său? d) De ce scriitorul nu are regrete pentru ce a făcut și ce n-a făcut?	L 0 1 2 3 4
2	Rezumă, în limita de 60-65 de cuvinte, răspunsul marcat cu italice. Total cuvinte:	L 0 1 2 3 4 5
3	Comentează, în spațiul rezervat, figura de stil ”era îndrăgostit până la pierderea minții”. Tipul figurii de stil: _____ Comentariul:	L 0 1 2 3
4	Exprimă-ți, în spațiul rezervat, atitudinea față de posibilitatea de a călători de la țară la oraș într-un car, aducând 3 argumente.	L 0 1 2 3 4 5 6 7 8

5	Numește câte un sinonim potrivit contextului pentru verbele subliniate: Purtam _____ Va îngădui _____ Voi isprăvi _____ Am stat _____	L 0 1 2 3 4
6	Indică, în parantezele ce urmează după cuvânt, partea de vorbire la care se referă acesta: <i>De-atunci au rămas înscrise în mine (_____) frumusețea de neîntrecut a drumului pe ceair, clipocitul stelelor spre Moldova și vuietul ireal al Dunării, care parcă venea (_____) pe sub pământ ca să-mi inunde pentru totdeauna (_____) ființa cu cel mai scump vis.</i>	L 0 1 2 3
7	Describe, în spațiul rezervat, un car.	L 0 1 2 3 4
8	Alcătuiește un dialog din patru replici, care ar putea avea loc între un copil care merge pentru prima dată într-o localitate și bunicul lui.	L 0 1 2 3 4
9	Scrive cu litere numeralele de mai jos: 59 _____ 16 _____	L 0 1 2

10	Citește articolul lexicografic al cuvântului <i>sfat</i> și răspunde, în enunțuri complete, la întrebările de mai jos: SFAT, <i>sfaturi</i>, s. n. 1. Vorbe, argumente spuse cuiva pentru a-l convinge să procedeze într-un anumit fel, într-o împrejurare dată; povață, îndemn, îndrumare. 2. Adunare de oameni întruniți pentru a delibera, a lua hotărâri sau (în trecut) a ajuta la conducerea țării. ◊ (În trecut) <i>Sfat popular</i> = denumire dată între 1950 și 1968, în organizarea administrativ-teritorială a României, organelor locale ale puterii de stat; clădirea în care își avea sediul acest organ. 3. Consfătuire, consiliu. ◊ (Pop.) Conversație, taifas. (în Evul Mediu, în Țara Românească și în Moldova) <i>Sfatul domnesc</i> = consiliu format din reprezentanții marii boierimi care luau parte, alături de domn, la conducerea țării. 4. (Rar) Zvon, veste, vorbă. a) Câte sensuri are cuvântul <i>sfat</i> ? b) Care este sensul îmbinării <i>Sfatul domnesc</i>?	L 0 1 2
11	Ilustrează, în câte un enunț, sensurile 1 și 3 ale cuvântului <i>sfat</i>.	L 0 1 2
12	Redactează, în spațiul rezervat, textul unui anunț în conformitate cu legenda: Te numești Aurelia/Aurelian Goraș, ai în biblioteca personală 2 exemplare ale culegerii de nuvele <i>Zeul ploii</i> de Fănuș Neagu, dorești să faci schimb de carte cu cineva, solicitând un roman de același autor. Datele de contact: adresa electronică aur.goras05@gmail.com, telefon 078901234.	L 0 1 2 3 4
	Pentru corectitudinea tuturor secvențelor scrise	L 0 1 2 3 4 5
Total		50